

Nationella förteckningen över levande kulturarvet

Hur bedöms ansökningarna?

Museiverket kontrollerar ansökningarna till den Nationella förteckningen över det levande kulturarvet för att de uppfyller de tekniska kriterierna (bl.a. ansökans längd, finns i wikiförteckningen, den sökande partens behörighet). Ansökningarna öppnas på wikipattformen elektroniskt för kommentering av de expertgrupper som deltar i bedömningen. Kommentarer lämnas i eget namn och de syns inte för övriga bedömare.

Museiverket sammanfattar utlåtanden utifrån kommentarerna samt föredrar ansökningarna, kommentarerna på dem och sitt ställningstagande visavi ansökningens godkännande för expertgruppen för det immateriella kulturarvet. På expertgruppens rekommendation föreslår Museiverket undervisnings- och kulturministeriet en lista med element att godkännas till den nationella förteckningen. Undervisnings- och kulturministeriet fattar beslut om de element som godkänns till den nationella förteckningen.

Endast de ansökningar som har godkänts att införas i förteckningen är offentlig information. Museiverket ger på begäran sådana sökande respons vars element inte har godkänts till förteckningen. Det är under följande ansökningsrundor möjligt att söka på nytt till den Nationella förteckningen över det levande kulturarvet.

Valkriterier för införande i den Nationella förteckningen över det levande kulturarvet

Vid bedömningen fäster man uppmärksamhet vid tekniska kriterier och bedömer inte traditioner i sig. När element godkänns till den Nationella förteckningen över det levande kulturarvet tillämpar man de kriterier som har fastställts i Unescos konvention. Elementen ska vara:

1. Immateriellt kulturarv så som definierat i artikel 2 i konventionen om det immateriella kulturarvet.

"sedvänjor, framställningar, uttryck, kunskap, färdigheter – liksom tillhörande redskap, föremål, artefakter och kulturella miljöer – som lokalsamhällen, grupper och i vissa fall enskilda personer erkänner som en del av sitt kulturarv. Detta immateriella kulturarv, som överförs från

generation till generation, omskapas ständigt av lokalsamhällen och grupper i relation till omgivningen och i samspel med naturen och historien och ger dem en känsla av identitet och kontinuitet, och främjar därigenom respekten för kulturell mångfald och mänsklig kreativitet."

2. Införande i förteckningen ska främja det immateriella kulturarvets synlighet och medvetandet om dess betydelse samt uppmuntra till diskussioner och på så sätt reflektera kulturens världsomspännande mångfald och samtidigt ge bevis på mänsklig kreativitet.
3. Vid värnande om traditioner ska man tillämpa metoder som kan skydda och främja ställningen för det immateriella kulturarvet.
4. Ett element har ställts på förslag utifrån ett så omfattande deltagande av lokalsamhället, gruppen eller enskilda personer som möjligt.

Elementen att väljas till den Nationella förteckningen över det levande kulturarvet bedöms dessutom efter följande kriterier:

1. Fenomenet i fråga är en väsentlig del av lokalsamhällens, grupper och individers levande kulturarv
 - Parterna med väsentlig anknytning till temat deltar i ansökan
 - Lokala eller regionala aktörer samt andra intresserade lokalsamhällen har möjlighet att delta i utövandet av traditionen
2. Traditionens kontinuitet
 - Traditionen förs vidare under inläring och utveckling
 - Traditionen förs vidare mellan och inom generationerna
 - Lokalsamhället önskar värna om traditionen och utöva den även i framtiden
3. Lokalsamhället omskapar den levande traditionen ständigt i relation till sin omgivning, i samspel med naturen och sin egen historia
 - Fenomenet har utvecklats kreativt och traditionen har anpassat sig till nuläget
4. Det levande kulturarvet stödjer utformningen av identiteter
 - Fenomenet kan vara en del av lokala eller regionala traditioner eller leva till exempel i ett webbsamfund
 - Traditionen är en del av att uttrycka sig själv
 - Lokalsamhället kan få en utkomst via traditionen
 - Lokalsamhället upplever traditionen som en del av sin identitet